

Informatienota raad

Zaaknummer: Z-17-009194
Nummer: DOC-18-116990
Datum: 13-12-2018
Steller: College
Onderwerp: Informatie over provinciaal bodemproject 'diffuus lood bij speelplaatsen'

Ter informatie

Kennis nemen van:

Informatie over provinciaal bodemproject 'diffuus lood bij speelplaatsen'

Aanleiding

Door de eeuwen heen heeft de mens vaak met lood gewerkt in huishoudens en in industrieën. Bijvoorbeeld in verf, maar ook in waterleidingen en loodslabben van gebouwen. Ook in het landelijk gebied is bij ophogingen gebruik gemaakt van grond en slib waar lood in zat. Er zijn veel plaatsen in Noord-Holland, waar bekend is dat er verhoogde loodgehalten in de bodem kunnen voorkomen. Onder andere locaties op veengrond, waarvan de bodem is opgehoogd met stadsafval, de ondergrond van historische binnensteden (Hoorn, Medemblik, Enkhuizen, Den Helder en Alkmaar), vooroorlogse wijken, dorpskernen en lintbebouwing en bij oude industriegebieden. Het betreft vaak grotere oppervlakten waarbij geen duidelijke grens is tussen schoon en verontreinigd. Dit staat bekend als diffuse bodemverontreiniging.

In een RIVM-rapport van januari 2016 is een nieuwe stand van zaken gepubliceerd over lood. Hierin wordt geconcludeerd dat blootstelling aan lood bij jonge kinderen al bij geringe hoeveelheden effect heeft op de hersenontwikkeling. Zij kunnen lood binnenkrijgen door bijvoorbeeld hun vingers in hun mond te steken tijdens het spelen op onbedekte bodem waar lood in aanwezig is. De GGD heeft bij het RIVM-rapport een aanvullend gezondheidsadvies opgesteld met een gezondheidsdeskundig toetsingskader en handelingsperspectieven, waaronder gebruiksadviezen.

In het Convenant Bodem en Ondergrond 2016-2020 is afgesproken dat de bevoegde overheden helderheid verschaffen over de gebruiksadviezen die in gebieden met een verhoogd loodgehalte zouden moeten worden gevolgd om de gezondheidsrisico's te minimaliseren. Om dit te kunnen doen, moeten allereerst de betreffende risicolocaties worden aangewezen. De inventarisatie van potentiële risicolocaties is onderdeel van een brede aanpak van diffuus lood in de provincie Noord-Holland. Zij werken hierbij ook samen met de provincies Zuid-Holland en Utrecht.

Kernboodschap

In 2017/2018 is de provincie Noord-Holland, samen met de Regionale Uitvoeringsdienst Noord-Holland Noord (RUD NHN) en de gemeenten in de regio een onderzoek gestart naar lood in de bodem van de openbare ruimte, dit naar aanleiding van een rapport van de RIVM van 2016. Het huidige onderzoek spitst zich in eerste instantie toe op plaatsen waar kinderen komen, zoals speeltuinen. Op basis van beschikbare informatie is een lijst opgesteld met risicolocaties binnen de gemeenten in de provincie Noord-Holland.

In het tweede en derde kwartaal van 2018 zijn deze locaties door de RUD NHN en de speelplaatsbeheerders van alle gemeenten gescreend om te kijken of er op de locaties onbedekte gedeeltes aanwezig zijn waar direct contact met de grond mogelijk is.

Het uitvoerend adviesbureau Sweco gaat alle risicolocaties waar sprake is van onbedekte gedeeltes in de komende periode vanaf week 5 (tot circa tweede kwartaal 2019) onderzoeken. Hierna worden de resultaten

van het onderzoek met de gemeenten en de RUD NHN besproken en worden eventueel te nemen maatregelen bepaald.

Het onderzoek behelst plekken waar kinderen tussen 0 en 6 jaar spelen. Deze onderzoeken vinden plaats in vele gemeenten in Nederland. In totaal worden er in Westfriesland 366 plekken onderzocht. In de gemeente Medemblik worden 78 locaties bij het onderzoek betrokken. Dit betreffen openbare speelplaatsen en schoolpleinen van scholen, buitenschoolse opvang, kinderdagverblijven en peuterspeelzalen.

Consequenties

Als uit het eindrapport blijkt dat er sprake is van vervuiling, dient er rekening gehouden te worden met mogelijk vrijmaken van een budget voor sanering van de bodem.

Communicatie

De Westfriesse communicatieadviseurs zien de meerwaarde in van het regionaal oppakken van de communicatie rondom het onderzoek naar lood in de grond. De meerwaarde zit in:

1. Als Westfriesland de communicatie gezamenlijk aanpakt dan krijgen al onze inwoners dezelfde boodschap, op dezelfde tijd.
2. Er ontstaat geen onnodige onrust door verschil in benaming.
3. Ondanks de minder prettige of onzekere boodschap verwachten wij dat door deze gezamenlijke aanpak en de openheid van communiceren het begrip en de rust groter zal zijn.
4. We vergroten hiermee de regionale samenwerking, omdat wij gebruik maken van elkaar kennis en gaan zo efficiënt met onze tijd en middelen om.

Kanalen

Bij de aanpak wordt gebruik gemaakt van eigen kanalen. Vanwege de spanwijdte van het onderzoek wordt geen gebruik gemaakt van huis-aan-huis-mailing.

Planning

De Westfriesse gemeenten houden de volgende planning aan:

- Week 4: raadsbrief verzenden
- Week 4: Brief aan basisscholen, kinderdagverblijven, buitenschoolse opvang (BSO)
- Week 4: Q&A's op de website van de gemeente Medemblik
- Week 4: Gezamenlijk startmoment door uitzenden persbericht aan lokale/regionale pers
- Week 4: Bericht ook verspreiden via eigen kanalen
- Week 4: KCC's inzien in verband met mogelijk extra vragen

De planning is gebaseerd op de planning van de RUD en het adviesbureau Sweco dat de onderzoeken uitvoert.

Vervolg

Het uitvoerend adviesbureau Sweco gaat alle risicolocaties waar sprake is van onbedekte gedeeltes in de komende periode vanaf week 5 (tot circa tweede kwartaal 2019) onderzoeken. Hierna worden de resultaten van de onderzoeken met de gemeenten en de RUD NHN besproken en worden eventueel te nemen maatregelen bepaald.

Bijlagen

Bijlage 1. Brief gemeenteraden Westfriesse gemeenten (DOC-19-122703)